Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio quadragesima

urn:nbn:de:bsz:31-313501

Visual Library

agentem ex vna et dilectos eccleſie filios canonicos ⁊ capitulū ⁊ fratrem Franciſcum de Crinellis ordinis minoꝝ pro electo dicte eccleſie ſe gerentem defendentes partibus coram altera q̄ coram ipſis pendet indeciſa habentes statū cauſe huiuſmodi pro ſufficiēter expreſſe ac nō valētes diuerſis occupati negocijs finali deciſioni eiuſdē intēdere finali ſententia vocatis ſecum aliquibus terminare valeant plenā concedimus facultatem.

Quib⁹ ſic lectis dn̄s Johes epiſcopus Hoſtien̄. preſidēs nomine totius concilij reſpondit per verbum:placet.

Seſſio quadrageſima.

d Je ſabbati.xxx.ſupradicti menſis octobris fuit celebrata generalis ſeſſio ī maiori eccl'ia Conſtan̄. Pro cuius q̄dem ſeſſionis ītroductione reuerēdiſſim⁹ pater domin⁹ Jordan⁹ eps Alban̄.ſācte romane eccl'ie cardinalis de Vrſinis vulgariter nūcupatus miſſā de ſpūſancto celebrauit. Reuerēdiſſim⁹ p̄o dn̄s Johānes epiſcopus Hoſtien̄.ſancte romane eccl'ie cardinalis ⁊ vicecācellarius pontificalibus indutus hmōi ſeſſioni p̄ſedit. Lectiſq̄ letanijs et alijs orationib⁹ in ſeſſionibus legi ſolitis reuerēdiſſimus pr̄ dn̄s Guilhelmus tituli ſancti Marci cardinalis quedam decreta publice legit ſub his verbis.

Reformationes fiende per papam vna cum concilio anteq̄ concilium diſſoluatur.

Sacroſancta generalis ſynodus Conſtan̄.in ſpūſancto legitime ꝯgregata vniuerſalē eccl'iam rep̄ſentans ſtatuit ⁊ decernit q̄ futurus roman̄.pōtifex p̄ dei gratiam de p̄ximo aſſumēdus cū hoc ſacro cōcilio vel deputādis p̄ ſingulas nationes debeat reformare eccleſiam in capite.et curiā romanam ſm̄ equitatem ⁊ bonum regimen eccleſie anteq̄ h̄ concilium diſſoluatur ſup̄ materijs articuloꝝ alias p̄ nationes in reformatorio ablatoꝝ qui ſequūt. Primo d̄ numero qualitate ⁊ natione dominoꝝ cardinaliū. Item de reſeruationib⁹ ſedis aplice.

Item de annatis cõmunib⁹ ſeruitijs ꝛ minutis. Itẽ de collationi
bus beneficioꝝ ꝛ gratijs expectatiuis. Itẽ de ꝯfirmationib⁹ ele-
ctionũ. Itẽ de cauſis in romañ. curia tractãdis vel nõ. Itẽ de ap
pellationib⁹ ad romanã curiã. Itẽ de officijs cãcellarie et penite
tiarie. Itẽ de exemptionib⁹ ꝛ incorꝑationib⁹ tꝑe ſciſmatis factꝭ.
Itẽ de cõmendis. Itẽ de fructib⁹ medij tꝑis. Itẽ de non alienan
dis bonis romane eccl'ie. Item ꝓpter q̃ ꝛ quõ papa poſſit corrigi
et deponi. Item de extirpatione ſymonie. Item de diſpenſatio-
nibus. Itez de ꝓuiſione pape ꝛ cardinalium. Itẽ de indulgẽtijs
Item de decimis. Hoc adiecto ꝙ facta ꝑ nationes deputatione
p̃dicta liceat alijs de licentia pape libere ad ꝓpria remeare.

Vt ꝓcedat ad electionẽ romani pontificis abſentia
cardinalium Petri de luna non obſtañ.

Sacroſancta generalis ſyno

dus Conſtantieñ. attendens ea q̃ iam dudum Narbonẽ ꝓvnio-
ne eccleſie de admittendis in eadem ſynodo cardinalibus obedi-
entie petri de Luna olim Benedicti. xiij. in ſua obedientia nũcu-
pati ꝯcordata fuerũt. ꝙꝗ p⁹ notoriã electionẽ dicti petri d̕ Luna
p̃fati cardinales dudum ſm eadem concordata ante electionem
huiuſmodi vocati infra tres menſes et amplius a die electionis
p̃dicte expectati non venerũt, ſtatuit ꝛ decernit fore ad electionez
romani pontificis iuxta decernẽda ꝑ eandem ſynodum eiuſdem
ſynodi auctoritate ꝓcedendum. ipſorũ abſentia non obſtante: q̃s
ſi ante conſũmatam electionem futuri ſummi põtificis venerint
et eidẽ ꝯcilio adheſerint iuxta diſpoſitionẽ iuris ꝛ decernenda ꝑ
ꝯciliũ vna cũ alijs ad electionẽ p̃dictã admittẽdos eſſe declarat.

De modo ꝛ forma eligendi papam.

Ad laudem gloriam et honorem omnipotẽtis dei
ꝛ ad pacem ꝛ vnionẽ vniuerſalis eccle
ſie ac toti⁹ ꝓpli chriſtiani vt electio futuri romani ꝛ ſũmi põtificꝭ
ꝓ͛re celebrãda firmiori auctoritate ꝛ pluriũ roboret̃ aſſenſu et ne
attento ſtatu eccleſie ſuper dicta electione in poſterum vlla retra
ctio vlluſve ſcrupulus in mẽtibus hoĩm reſideat: ſꝫ ex illa ſequat̃
vnio certa vera pleniſſima ꝛ ꝑfecta fideliuz ſacroſancta ſynodus
Conſtañ. cõmuni vtilitate penſata de ſpeciali ꝛ expreſſo cõſenſu

Seſſio XL

ꝛ voluntate concoꝛdi ſancte romane eccleſie cardinaliū in eadem
ſynodo ꝑſonaliter exiſtentium ꝛ collegij eoꝛundem ac oīm natio
num p̄ſentis concilij oꝛdinat: ſtatuit: ꝛ decernit: ꝙ hac vice dūta⸗
xat ad eligendum romañ. ꝛ ſummū pontificem vna cum cardina
libus ſex p̄lati vel alie honoꝛabiles perſone eccleſiaſtice in ſacrꝭ
oꝛdinibus conſtitute de qualibet natione in eadem ſynodo ꝓ tūc
exiſtentes quos ſeu quas quelibet ipſarum nationum pꝛo ſe ad
hoc infra decem dies duxerit eligendas ipis cardinalibus adiū⸗
gantur. Quibus omnibꝫ eadem ſynodus eligendi romanū ponti
ficem ſm̄ foꝛmam hic expꝛeſſam quatenus opus eſt tribuit pote⸗
ſtatem videlicet ꝙ ille abſqꝫ vlla exceptione ab vniuerſali eccleſia
romañ. pontifex habeatur qui a duabus partibus cardinaliū in
conclaui exiſtentium: ꝛ a cuiuſlibet nationis duabus partibꝰ eiſ⸗
dem cardinalibus adiungendoꝛū: ꝛ tunc adiunctoꝛū electus fue
rit ꝛ receptus. ꝙqꝫ non valeat electio: nec electus pꝛo ſūmo pon⸗
tifice habeatur niſi due partes cum cardinalibus ad eligendū ad
iungendoꝛum ꝛ tunc adiunctoꝛum conſentiant ꝛ conſenſerint in
romañ. ponti. eligendum. Statuit inſuper oꝛdinat et decernit ꝙ
vota quoꝛūcunqꝫ in electione huiuſmodi emittenda ſint nulla ni
ſi vt pꝛemittitur due partes cardinalium ꝛ due partes cuiuſlibet
nationis adiungendoꝛū ꝛ nunc adiunctoꝛum p̄dictoꝛum p̄ſenti⸗
aliter ſeu per acceſſionem in vnum cōcurrant. Hoc etiaꝫ adiecto
ꝙ p̄lati ꝛ alij cum cardinalibus ipis ad electionē huiuſmodi ad⸗
iungendi: ꝛ tunc adiuncti. omnes ꝛ ſingulas conſtitutiones apo
ſtolicas etiam penales circa electionem romani pōtificis editas
atqꝫ conſuetudines obſeruari cōſuetas queādmodū ipi cardina
les obſeruare teneantur: ꝛ ad illoꝛū obſeruantiā aſtringant̄. Te⸗
neantur inſuꝑ iurare: ꝛ iurēt dicti electoꝛes ꝛ cardinales ꝛ alij an
teqꝫ ad electionem ꝓcedant ꝙ in huiuſmodi electiōis negocio at
tendant quid eis īminebit cum d̄ creatiōe agitur vicarij ieſu chꝛi
ſti ſucceſſoꝛis beati Petri vniuerſalis rectoꝛis eccleſie gregꝭ do⸗
minici directoꝛis puris ꝛ ſinceris mentibus ꝛ q̄ntum credant pu
blice vtilitati vniuerſalis eccleſie ꝓficere om̄i cuiuſcūqꝫ nationis
ꝑſone vel alio inoꝛdinato affectu odio gratia vel fauoꝛe abiectis
pꝛocedent. vt eoꝛum miniſterio de vtili ꝛ idoneo vniuerſali eccl̄ie
paſtoꝛe ꝓuideat̄. Oꝛdinat inſuꝑ ſtatuit ꝛ decernit eadē ſancta ſy⸗

nodus ꝙ infra decem dies ex nunc continue numerādos q̄s decem dies omnibus ꝛ ſingulis ſancte romane eccleſie cardinalibꝫ p̄ſentibus ꝛ abſentibus ac ceteris electoribus ſupradictis attēta romane eccleſie notoria vacatione ad intrandum conclaue ī hac ciuitate Conſtantieñ. in maiori domo cōmunitatis eiuſdē ciuitatis ad hoc iam ordinata p̄figit ꝛ aſſignat prefati electores cardinales ꝛ alij ſupradicti intrent ipm conclaue ad electionem huiuſmodi celebrandā ceteraqꝫ faciendum obſeruandū ꝛ p̄ſequendū quēadmodum in ceteris p̄ter premiſſa de cardinalibus ꝛ alijs in electione romani pontificis iura ſtatuunt ꝛ decernunt que om̄ia premiſſis obſeruatis vult eadeꝫ ſancta ſynodus in ſuo robore ꝑmanere. Hāc autem formā ꝛ hunc modum electionis approbat ordinat ſtatuit ac decernit pro hac vice ꝛ ad oēm ſcrupulum ſubmouendum eadem ſancta ſynodus omnes ꝛ ſingulas in eadē ſynodo p̄ſentes ꝛ venturos qui eidem ſynodo adherebūt ad om̄es actus legitimos in eadem ſynodo agendos actiue ꝛ paſſiue quatenus opus ē habilitat ꝛ habiles eſſe declarat: ceteris eiuſdem cōcilij decretis ſemꝑ ſaluis. ſupplens omnes defectus ſi qui forſan interuenerint in p̄miſſis ap̄licis: etiam ꝛ generalibꝫ concilijs editis ꝛ alijs conſtitutionibus non obſtañ. quibuſcunqꝫ.

Quibus decretis ſic lectis dominꝰ Hoſtieñ. hm̄oi ſeſſionis p̄ſidens ipſius ſynodi nomine reſpondit: placet.

Seſſio quadrageſimaprima.

a Nno a natiuitate domini. M.ccccxvij. indicione decima: die ſc̄o lune octaua menſis nouembris fuit tenta ſeſſio generalis in maiori eccleſia Conſtañ. ꝑ cuius ſeſſionis introductiōe reuerēdiſſimꝰ pater dominꝰ Guilhelmꝰ tit. ſancti Marci ſancte romane eccl̄ie p̄ſbyter cardinalis miſſam ꝺ ſpūſancto: ſereniſſimo principe domino Sigiſmūdo romañ. rege cum inſignijs regalibꝫ interueniente deuote celebrauit. Et miſſa finita dominꝰ Jacobus epiſcopus Laudeñ. ſolennē fecit ſermonem ad ſynoduꝫ aſſumens pro themate Eligite meliorem. reuerendiſſimus ſc̄o pater dominus